

REMISSYTTRANDE

2023-10-26

Dnr 0294/23

Er referens: Ju2023/01326

Justitiedepartementet

Remissyttrande över Datalagring och åtkomst till elektronisk information (SOU 2023:22)

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerat betänkande på remiss och har följande synpunkter på förslagen i betänkandet.

Geografiskt riktad lagring

Brå ser en viss risk med den föreslagna beräkningsmodellens träffsäkerhet. Modellen utgår från alla anmälda brott och dessa relateras till befolkningsstorleken i en kommun. Brå anser att detta kan medföra en risk att man inte ringar in de kommuner som den geografiskt riktade lagringen enligt förslaget är tänkt att omfatta, dvs. de kommuner där det jämförelsevis finns en större sannolikhet för förekomsten av grov brottslighet. Brå ser därför positivt på det uppdrag myndigheten har fått att ta fram underlag med statistik om antalet anmälda brott, som kan ligga till grund för överväganden om införande av geografiskt riktad lagring av uppgifter om elektronisk kommunikation i syfte att bekämpa grov brottslighet (Ju2023/01666).

Utökad riktad lagring

I rapporten "Narkotikamarknader, En studie av smuggling, gatuförsäljning, internethandel och köpare" (Brå rapport 2021:10) redovisas en nulägesbild av narkotikabrottslighetens aktörer och organisationsformer, och ett antal övergripande förändringar som har identifierats beskrivs. En förändring gäller kriminella nätverks strävan efter att styra narkotikamarknaden på vissa geografiska platser. I rapporten beskrivs hur kriminella nätverk i storstäderna expanderar och utlokaliserar verksamheter till andra platser i Sverige. En annan övergripande förändring som identifierats är ökad tillgänglighet för köparna, bland annat till följd av att användningen av krypterade appar och annan digital kommunikation har blivit vanligare vid narkotikahandel. Många gånger bygger användningen av kommunikationslösningarna på anonymitetsåtgärder vilket kan medföra utmaningar avseende avläsning och datalagring vid brottsbekämpning. Mot denna bakgrund anser Brå att förslaget om utökad riktad lagring, och särskilt att den kan avse geografiska områden samt riktas mot utrustnings- eller abonnemangsidentitet, kan utgöra ett bra komplement till geografiskt riktad lagring. Det är även positivt att tillhandahållare av Noik-tjänster föreslås omfattas av lagringsskyldigheten.

I övrigt har Brå inga synpunkter på förslagen i betänkandet.

Detta yttrande avges av generaldirektören Mattias Larsson efter föredragning av verksamhetsjuristen Lejla Fazlinovic. I ärendets beredning har även utredaren Li Hammar och enhetschefen Thomas Hvitfeldt deltagit.